

Управління культури і туризму
Черкаської обласної державної адміністрації
Обласна універсальна наукова бібліотека
імені Тараса Шевченка

Краєзнавча робота – пріоритетний напрямок діяльності бібліотек

(Аналітичний огляд)

Одним із традиційних напрямків роботи бібліотек області є краєзнавство. Уже сформувалось поняття “бібліотечне краєзнавство”. Нормативними документами у цьому питанні є “Положення про краєзнавчу роботу бібліотек системи Міністерства культури і мистецтв України”, укази Президента України “Про заходи щодо підтримки краєзнавчого руху в Україні на період до 2010 року”, “Про забезпечення підготовки і випуску багатотомного енциклопедичного видання “Звід пам’яток історії і культури України” (2001 р.), що свідчать про державну підтримку справи збереження, вивчення та популяризації історико-культурної спадщини.

Краєзнавча діяльність кожної бібліотеки досить різноманітна, кожна має своє обличчя, знаходить свою “родзинку”, напрямок. В цілому ж у краєзнавчій діяльності бібліотек області можна виділити такі напрямки:

- вивчення історії створення своєї бібліотеки і бібліотек регіону;
- вивчення історії свого краю;
- літературно-мистецьке краєзнавство;
- екологічне краєзнавство.

Бібліотеки працюють згідно обласної “Програми розвитку краєзнавства на період до 2010 року”, власних районних програм, налагоджують та підтримують тісні зв’язки з краєзнав-

чими організаціями, музеями, місцевими краєзнавцями.

Зміст краєзнавчої роботи бібліотек визначається такими основними складовими, як : формування краєзнавчого фонду, створення довідкового апарату, широка популяризація краєзнавчих видань та наявність краєзнавчої специфіки в оформленні бібліотеки.

Оснoву краєзнавчої діяльності складають фонди краєзнавчої літератури. Від їх якісного складу залежить організація краєзнавчої роботи в цілому. Краєзнавчі фонди бібліотек формуються з документів, пов'язаних з краєм за змістом (історія, економіка, культура і т.д.); за походженням (місцеві видання і документи); за біографіями видатних діячів краю. Фонд складають книги, брошури, періодичні видання, плакати, карти, кінофотодокументи, тематичні папки, тощо. Також до фондів краєзнавчої літератури можуть відноситись ті матеріали, в яких є фрагментні відомості про край у вигляді розділів, статей і т.д.

Однією з гострих проблем залишається збереження краєзнавчих фондів, до складу яких часто входять зношені, пошкоджені документи. Комплектування таких фондів – справа нелегка. Бібліотекарі докладають зусиль для докомплектування, встановлюючи тісні зв'язки з видавничими організаціями, використовуючи можливості ксерокопіювання і фотографування тих матеріалів і до-

кументів, що найбільш цікаві і актуальні (про видатних земляків, історичні об'єкти краю тощо).

Не менш актуальним для сільських бібліотек є формування “народних архівів”, які включають документи, фотографії, мемуари, щоденники, листи з особистих зібрань. Наприклад, деякі народні архіви присвячені участі односельчан у революції, Громадянській, Великій Вітчизняній війнах та інших масштабних подіях.

Останнім часом краєзнавчі фонди бібліотек області поповнилися такими виданнями: “Реабілітовані історією” т.1; Т. Нераденко “Золота підкова Черкащини”; В. Мельниченко “Моя Черкащина”; П. Поліщук “Май... Софіївка... Жасмин”; В. Дергач “Тепло і холод”; “По той бік мовленого слова” упорядник Г. Білоус; І. Дробний “За пагорбами літ”; В. Гончаренко “Черкащина в легендах і переказах” і ін. Крім цих видань фонди бібліотек збагатилися виданнями місцевих авторів. Зокрема, Городищенський РЦБКС – З. Дика “Спориш на камені”; Золотоніська ЦРБ – А. Скрипник “Життя малює пензлем долі” та “Весняна осінь”; Ватутінська ЦМБ – В. Даник “Я хочу з природою злитись”, В. Дергач “Шрами від зашморгів” і ін.

Досвід показує, що успіх краєзнавчої роботи залежить не лише від добре укомплектованого краєзнавчого фонду, а й від добре організованого довідково-бібліографічного апарату. Тому в кожній бібліотеці постійно удосконалюється крає-

знавча картотека . У Смілянській МЦБС, зокрема, діє картотека “Сміла. День за днем”; Чорнобаївською ЦБС до 85 – річчя утворення району в краєзнавчу картотеку збираються матеріали про район, відкрито нові рубрики: “Видатні земляки”, “Майстри народних промислів Чорнобаївщини”; Уманською МЦБС постійно ведеться робота по наповненню новими матеріалами розділів краєзнавчої картотеки: міська рада народних депутатів, культурне будівництво, діяльність правоохоронних органів міста, екологічний розвиток Умані, навчальні заклади міста, рубрики на допомогу виконанню міських довгострокових та щорічних програм тощо.

В ряді бібліотек відділами інформаційно-бібліографічної роботи постійно готуються довідки краєзнавчого характеру. Тут слід відзначити роботу Корсунь-Шевченківської, Кам’янської, Канівської, Золотоніської РЦБС, Канівської МЦБС. В деяких бібліотеках запроваджено випуск краєзнавчих серій, видаються буклети до видатних дат: серія “Таланти твої, Канівщино”, цикл “Ювілейні зустрічі”; Корсунь-Шевченківською ЦБС розпочато випуск літературно-мистецької антології Корсунського краю.

Важливе місце в краєзнавчій діяльності належить Публічним центрам регіональної інформації (ПЦРІ), що створені і діють в усіх бібліотеках області. Матеріали рішень обласних та район-

них адміністрацій збираються у теках, оформлено постійнодіючі інформаційні стенди “Чим живе наш район”, “Сьогодні в районі” тощо.

Збільшенню інформаційного потенціалу ПЦРІ бібліотек сприяє створення банків даних з питань краєзнавства, в яких представлені не тільки відомості з виданих, але й з неопублікованих джерел, службової документації, фактографічні, статистичні дані тощо. В умовах комп’ютеризації бібліотек радимо перевести в електронну форму краєзнавчу картотеку, яка стане основою подібного банку даних. Слід відмітити ще одну тенденцію: зберігання та відображення у краєзнавчих картотеках сімейних архівів видатних жителів даного регіону. Це зробить краєзнавчу частину ДБА більш цінною.

Традиційною формою організації і популяризації краєзнавчого фонду для більшості бібліотек стали краєзнавчі куточки. Їх призначення – зосередити потрібний читачеві матеріал в єдиному місці, що дозволить самостійно ним користуватись. Останнім часом в бібліотеках створюються краєзнавчі куточки трьох типів: тематичні (пов’язані з місцевими подіями), природознавчі, меморіальні (присвячені одній особі, групі осіб), загального характеру. Який куточок оформити, кожна бібліотека вирішує самостійно, виходячи з місцевих умов, потреб користувачів. Так, в Лисянській ЦРБ постійнодіючий краєзнавчий куточок

“Земля гостинності, добра, моя Черкаська сторона” доповнений виробами народних умільців; Смілянській МЦБС – “Рідного краю корені й крона” (сторінки життя Смілянщини); Драбівській ЦРБ – куточок “Обереги моєї долі”, де представлені одяг, рушники, прядка, колиска, лава, посуд. Такий же куточок обладнано і в Кропивнянській СБФ Золотоніської ЦБС, Корсунь-Шевченківській, Катеринопільській та інших бібліотеках області.

Традиційно бібліотеки використовують форми роботи, що склалися вже за багато років: книжкові виставки, виставки-експозиції, краєзнавчі календарі. У більшості бібліотек організовують комплексні довготривалі виставки, присвячені краю в цілому. Так, Городищенським РЦБКС у 2007 р. були організовані цикли книжкових екскурсів, виставок-вікторин “У серці Черкащина рідна”, “Люди прекрасні, земля мов казка, кращого краю ніде нема”; Золотоніською РЦБС – постійнодіюча книжкова виставка “Благословенна даром золотим Золотоніська щедра сторона”; Черкаським РОМЦ БКР - “Поетичні обрії Черкащини” (с.Червона Слобода), “У Черкаському краї життя вирує” (с.Свидівок), виставки-експозиції “Імена в історії Черкащини” (с. Будище), виставки-подорожі “Заповідними стежками” (с. Білозір'я № 2), “Серце України – Черкаський край” (с. Руська Поляна); Чорнобаївською ЦБС – книжкова виставка “Моя гостинна і свята – Чорнобаївська рідна

сторона”; Драбівською ЦБС – виставка українських старовинних рушників “І вишите усе життя на ньому”, виставки декоративно-прикладного мистецтва “Все це роблять руки золоті” та ін.

Для популяризації краєзнавчих матеріалів бібліотеки використовують виставки нових надходжень, які рекламують усі краєзнавчі документи, що надійшли останнім часом до бібліотеки. Персональні виставки присвячувалися видатним діячам краю.

Такими є “Добра слава Симиренкового роду” – Городищенський РЦБКС, Чорнобаївською ЦРБ – “Борець зі світовим ім'ям” (І.Піддубний); Драбівською ЦРБ кожен рік експонується виставка картин місцевого художника І.Є. Деркача “Картини, які дарують щастя”, куточок місцевого українського народного художника І. Лисенка “Злет у вічність” (Золотоношківська СБФ Драбівської ЦБС); Золотоніською ЦРБ – виставка-вернісаж земляка

А. Скрипніка - художника-аматора, поета.

Нині бібліотечна практика збагатилася новими видами виставок, серед яких: виставка-подорож, виставка-вернісаж, виставка-вікторина, виставка-історична подорож, інформаційні вітрини, фотовиставки. Наприклад, “Цікаві події в житті нашого селища”, “Пам'ятні роки” (до дня селища)–Городищенський РЦБКС; виставка-експозиція “Місто моє, для мене ти єдине” – Уманська ЦМБ та ін.

Бібліотечне краєзнавство має свою специфіку, якій найбільш притаманні комплексні форми популяризації краєзнавчих документів, серед яких: краєзнавчі дні (тижні, місячники); краєзнавчі читання; читацькі конференції; презентації; диспути, літературні вечори; зустрічі з відомими людьми краю, вченими, краєзнавцями; конкурси на кращого знавця краю; гра-мандрівка по рідному краю; клуби та об'єднання краєзнавців; свята малих сіл. З'явилися і нові форми роботи: слайд-розповідь, радіо-прем'єра книги, краєзнавчі аукціони, звукові виставки. Так, клуби та об'єднання краєзнавчого напрямку діють в таких бібліотеках: Жашківська ЦБС – “Душі криниця” (Нагірнянська СБФ), літературний клуб “Обрій” (Житницька СБФ); Кам'янська ЦРБ – “Літературно-мистецькі зустрічі”; Смілянська РЦБС – клуб “Посиденьки” (Ротмистрівська СБФ), “Калинонька” (с. Велика Яблунівка); Уманська МЦБС – клуб “Ерудит”, “Краєзнавець” (ДБФ №2); Шполянською ЦРБ у 2007 році організовано літературну студію, членами якої є всі поети і письменники Шполянщини; при Корсунь-Шевченківській ЦРБ діє літературно-мистецьке об'єднання “Янталка” (талановиті люди Корсунщини); Городищенському РЦБКС – клуб “Калина” (Старосільська сільська бібліотека), “Джерело” (Хлистунівська СБ №1), “Краєзнавець” (Мліївська СБ), Мала Академія Народознавства створена на базі Цвітківської селищної бібліотеки

та школи, зустрічі з місцевими поетами, краєзнавчі години проходять в радіоклубі “Спадщина” (Городищенський РЦБКС).

Смілянська ЦМБ є базою для засідань творчого об'єднання вчителів “Літературне краєзнавство”, на базі Кам'янської ЦРБ проходять засідання міського об'єднання краєзнавців.

Бібліотеками області проведено ряд заходів на виконання обласної історико-культурної програми “Золота підкова Черкащини” : заочна мандрівка “Маршрутами Золотої підкови Черкащини” (Золотоніська ЦРБ); презентація туристичного путівника “Золота підкова Черкащини” (Монастирищенська ЦРБ, Смілянська МЦБС); заочна краєзнавча подорож “Легенди і заповідні місця Черкащини” (БФ №2 Смілянської МЦБС); краєзнавча екскурсія “Населені пункти Городищини у “Золотій підкові Черкащини” (Городищенський РЦБКС); краєзнавча година “Золота підкова Черкащини” (Ватутінська ЦМБ). Цикл заходів даної тематики проведено Корсунь-Шевченківською ЦБС. Серед них: озвучена книжкова виставка-вернісаж “Золота підкова на щастя Черкащини” (ЦРБ, СБФ), історична ода “І мовить до людей тисячолітня історія Корсунщини”, краєзнавча подорож вихідного дня “Туристичними стежками рідного краю” (10 СБФ), калейдоскоп особистостей “Їх вклад у розвиток української духовності” (таланти твої, Корсунщино).

Бібліотечні заклади регіону приймають активну участь у святах села, селища. Традиційним у Чорнобаївському районі стало проведення дня віддаленого села. Катеринопільською ЦРБ проведено театралізоване свято Дня селища “Краю мій рідний, краю мій батьківський, я всім серцем до тебе приріс!”; Лисянською ЦРБ – “Тут Батьківщини моєї початок” тощо. Неодмінною складовою таких свят є виставки народних умільців краю.

Як правило, комплексні заходи проводяться у співпраці з місцевими установами та організаціями. На таких заходах бібліотеки представляють широку палітру своїх інформаційних краєзнавчих послуг. Так, науково-практична конференція “Місце і значення Поросся в історії України” відбулась в Корсунь-Шевченківському державному історико-культурному заповіднику за участю представників райдержадміністрації, місцевих краєзнавців, викладачів, журналістів. Головна тема конференції - витоки української нації. В рамках роботи конференції: історичний екскурс “Походження української нації”, книжкова виставка-екскурс “Феномен Корсунщини”.

В ряді бібліотек проходять семінари з краєзнавчої тематики, наради при директору. Зокрема, Смілянською ЦРБ проведено виїзний семінар “Краєзнавча робота сільських бібліотек” (Сунківська СБФ); Смілянською ЦМБ – тематичний семінар бібліотекарів-бібліографів “Краєзнавча

робота ЦБС”; Уманською МЦБС – засідання ради при директору з питання “Краєзнавча робота бібліотек”; Драбівською ЦРБ – семінар “Краєзнавча діяльність бібліотек”; Корсунь-Шевченківською – колегія “Досвід краєзнавчої діяльності”; Чорнобаївською – семінар на базі Васютинської СБФ на тему: “Краєзнавча та природоохоронна діяльність бібліотечних закладів”; Золотоніською – семінар “Література рідного краю, як засіб виховання патріотичних почуттів та національної самосвідомості читачів”, засідання ради при директору з питання виконання програми “Бібліотеки і краєзнавство” та ін.

Одним із напрямків краєзнавчої роботи є формування екологічної свідомості, інформованості про екологічну ситуацію в регіоні. Відповідна регіональна інформація збирається в теках, залучаються до співпраці спеціалісти-екологи, члени “Партії Зелених”, агрономи, меліоратори, педагоги-географи. Городищенським РЦБКС організовано і проведено Тиждень екології до Дня довкілля, експонувалися книжкові виставки-вернісажі “Заповідними стежками Черкащини”, “Земля твій дім”; при Товстівській СБФ діє клуб “Еколог”, щоквартальні засідання проходять у формі екологічних годин, досліджень, диспутів. Значну допомогу надають екологи міста та осередок “Партії Зелених”. Ватутінською ЦМБ проведено екологічну годину-роздум “Моє місто і екологічні пробле-

ми”; Смілянською МЦБС – книжкова мозаїка “Природа і ми: візитна картка міста” (БФ №1); Канівською ЦМБ ведеться екологічне досье краю, книжкова виставка “Екологічне обличчя міста”; Жашківською ЦБС питання екології сіл розглядаються на засіданні круглого столу спільно з представниками влади і громадськості “Нас зібрала одна турбота”, експонується книжкова виставка-діалог “Влада і громадськість у боротьбі за здорову екологію”; Уманською ЦРБ проведено екологічну конференцію “Умійте друзі природу любити!”; Черкаським РОМЦ – тренінг “Екологічна криза”.

Бібліотеки Корсунь-Шевченківської ЦБС співпрацюють з обласною організацією “Зелений туризм” та її представниками В. Томіленком, А. Томіленком; проводяться заходи: екологічний марафон “Наша вина, що міліють ріки і лисинами світять береги” (Вільхівчицька, Пішківська, Саморіднянська СБФ); екологічний бумеранг “Екологія. Безпека. Життя” (Нетеребська, Стеблівська, Сахнівська, Гарбузинська БФ); диспут “Заглянь у природу свого села” (10 СБФ); на колегії розглядалось питання “Про виховання екологічної культури населення Набутівської БФ”; екологічна феєрія “Схаменіться! Будьте люди, бо лихо вам буде...” (ЦРБ і ряд СБФ). Бібліотеки Корсунщини співпрацюють з районною громадською організацією “Союз Чорнобиль України”.

Значне місце в краєзнавчій діяльності книгозбірень займає літературне краєзнавство. Воно пов’язане з вивченням та залученням користувачів бібліотек до творчості авторів, які писали про район, чи творили в ньому. Бібліотечними працівниками проводиться значна робота з повернення творчої спадщини, збирання творів письменників-земляків, біографічних документів, з підготовки і відзначення ювілеїв видатних людей краю. Пошукова робота ведеться спільно з місцевими краєзнавчими музеями, архівами, відомими краєзнавцями. Добре налагоджена співпраця в Корсунь-Шевченківській, Шполянській, Золотоніській РЦБС, Смілянській МЦБС, Городищенському РЦБКС.

Щорічно бібліотеки області відзначають Шевченківські та Симоненківські дні. При цьому намагаються добирати тематику заходів, яка б не повторювалась, урізноманітнюють форми, надаючи їм нового емоційного змісту.

Активно пропагуючи творчість письменників, поетів-земляків, бібліотечні працівники використовують такі форми роботи, як презентації творів, літературно-поетичні години, вечори поезій, мандрівки по книгах тощо. Так, Смілянською ЦРБ підготовлено і проведено літературно-поетичну годину “Вірю, з вірою іду” за участю відомого смілянського поета і критика В. П’ятун-Діброви, годину поезії “Поетична осінь” (до річ-

ниць з дня народження О.Теліги та О.Ольжича); Смілянською МЦБС - презентації творів В. П'ятун-Діброви "При свічі громничій", Н. Матюшенко - Гребенюк "Бабусині ластівки", П. Сафроненка "На лезі ножа". Спільно з літературним об'єднанням "Янталка" проведено літературний вечір "Доля і поезія" до дня народження Олени Журливої (її ім'я носить Смілянська ЦМБ) та літературні читання "Життя не жде... Життя кипить..."; Канівською ЦМБ – бібліографічний огляд літератури "Ювіляри нашого краю" (присвячений поетам-землякам). Шполянська ЦРБ традиційно проводить зустріч з поетом-земляком М. Слабошпицьким, презентації поетичних збірок поетів-земляків Л. Денисенко "Осіння заметіль", О. Діхтяренко "Межа відвертості", І. Коливая "Відчуття краси". Заходи проходили в рамках циклу "Поетичний жовтень". Зустріч з К. Мотрич пройшла під назвою "Гордість Шполянщини". Чернобаївська ЦРБ підготувала літературний калейдоскоп "Таланти родом із Чернобаївщини".

Загальносистемний масовий захід за творчістю поетів-земляків пройшов у Золотоніській ЦБС – поетична мандрівка "Рідного краю запахи й звуки в серці лишають роз'ятрений слід". Крім того, Золотоніською ЦРБ підготовлено і проведено: презентації книг місцевого поета воїна-афганця А.Скрипніка "Життя малює пензлем долі" та "Весняна осінь"; літературний вечір до 105-річчя з дня

народження Н. Лівницької – Холодної "Дві долі, дві Батьківщини, а в серці біль України"; літературна година до 285-річчя з дня народження Г. Сковороди "Мандрівний будитель народу"; краєзнавчо-літературна година "Г. Сковорода – гордість народу" (Привітненська СБФ), "Велетень думки і слова" (Гельмязівська, Вільхівська СБФ). Традиційно проходять літературні радіогодини.

На базі Корсунь-Шевченківської ЦРБ діє літературно-мистецьке об'єднання "Янталка"; в межах районного свята "Поетичне Надросся" відбулась літературно-музична композиція "Квітчанські перлини" (творчі особистості с. Квітки); презентація книги Л. Бистрової-Дробот, В. Якубенко "Коли душа лебідкою злітає"; творчий вечір поетеси, члена Черкаського земляцтва у Києві С. Кас'яненко з нагоди 40-річчя; творча зустріч з поетесою В. Фесенко "Я закохана в край цей безмежно"; літературний диліжанс "Хай набирають силу голоси весняні" (подорож сторінками збірки "Весняні голоси" за творами студентів-початківців, що є учасниками об'єднання журналістів); традиційно проходить районне свято книги "Українська книга – жива пам'ять народу".

Жашківською ЦБС в рамках літературного краєзнавства проведено: презентація книги місцевого краєзнавця Ю. Г. Артеменка "Докія Гуменна повертається на Батьківщину"; при ЦРБ діє літературний гурток "Живе слово" (керівник – місцева

поетеса О. Чорна) відбулося засідання на тему “Поетичними стежками Жашківщини”, година поезії “Наш край в творах письменників-земляків” (ЦРБ, Скибинська СБФ); презентація збірки місцевої поетеси О. Чорної “Ескізи пам’яті”.

Черкаською МЦБС до 70 - річчя письменника-черкащанина В. Захарченка проведено літературний вечір “Усією творчістю я проповідував добро...”; до 100 річчя І. Багряного - літературний вечір “На великому конвеєрі життя” (БФ №4). Значна увага літературному краєзнавству приділяється книгозбірнями Ватутінської МЦБС. Традиційно в рамках щорічного свята “Поетичний жовтень” проходять зустрічі з поетами-земляками, організовуються книжкові виставки, перегляди літератури: “Ватутіне літературне”, “Літературна Черкащина”, конкурс на кращий вірш про Ватутіне “Каштанове місто” (до 60-річчя міста), презентація книги “Ватутіне: вчора і сьогодні”.

Моніторинг “Краща краєзнавча книга року” був проведений Черкаським РОМЦ БКР, крім того – презентації книг: “Перепустка в безсмертя” – антологія гумору Черкащини, “Далекі зірниці” – про маловідомих письменників, які писали про Україну (українська література I пол. XX ст.) – всі сільські бібліотеки; усний журнал до 100-річчя з дня народження О. Ольжича “Хто за волю життя віддав – той не вмирає” (с. Дубіївка); до 100-річчя від дня народження І.Багряного “Новий українець

в саду страждань” (с. Сагунівка, с. Будище, с. Вергуни).

Особлива увага бібліотек області була привернута відтворенню історії рідного краю, міста, села. До цього залучаються зацікавлені читачі, старожили, вчителі історії, працівники музейних і архівних установ, ентузіасти – краєзнавці, які не байдужі до вивчення історичної спадщини народу. Результати цих пошуків і досліджень відображаються у тематичних папках, альбомах історичних фактів, публікаціях в газетах, фотографіях, спогадах старожилів. Тут варто відмітити роботу таких ЦБС: Корсунь – Шевченківська, Золотоніська, Кам’янська, Жашківська, Уманська РЦБС, Черкаський РОМЦ БКР. Зокрема, відділом організаційно – методичної та краєзнавчої роботи Золотоніської ЦРБ були підготовлені матеріали для створення туристичної карти Золотоніського району, приймали активну участь у створенні книги “Мандрівка Златокраєм” (добрався матеріал з історії сіл, видатних людей району). Крім того, працівниками цього відділу підготовлено зведену таблицю про технічний стан пам’ятників та пам’ятних знаків району. Для органів місцевої влади постійно готуються інформаційні матеріали за такими темами: “Про наявність і стан туристичних об’єктів в районі”; “Наявність пам’яток Великої Вітчизняної війни в районі, їх технічний стан та утримання”;

“Культові споруди – пам’ятники архітектури в районі”; “Про пам’ятники, найменування вулиць”.

Методичне забезпечення краєзнавчої діяльності здійснюється шляхом підготовки і видання тематичних буклетів, сценаріїв масових заходів, проведення практичних і тематичних консультацій, семінарів, практикумів по редагуванню та наповненню краєзнавчих картотек тощо. Добре працюють в цьому напрямку Шполянська, Золотоніська, Чорнобаївська, Корсунь – Шевченківська РЦБС, Городищенський РЦБКС, Черкаський РОМЦ БКР. Так, Шполянською ЦРБ на допомогу в роботі СБФ було підготовлено методичний лист “Робота сільських бібліотек по пропаганді творів письменників і поетів Шполянського краю”, інформаційний лист “Черкащина – колыска українського козацтва”; Золотоніською ЦРБ постійно видаються методично – інформаційні матеріали “Пам’ятні та краєзнавчі дати”.

В бібліотеках області проводяться семінари краєзнавчої тематики. Велика кількість матеріалів, що видаються бібліотеками, присвячена видатним діячам, письменникам, краєзнавцям рідного краю.

Для популяризації краєзнавчих знань бібліотеки систематично використовують засоби масової інформації. Виступи на радіо, публікації в місцевих газетах присвячені різним аспектам краєзнавчої діяльності: видатні люди краю, ювілеї біб-

ліотек, свята, презентації, інформування про нові надходження з питань краєзнавства, тощо. Крім того, в газеті бібліотеки вміщують матеріали під рубрикою “Наші славні земляки”, “Пам’ятні місця.....краю”, “Знаменні дати” і ін.

Таким чином, можна зробити висновок, що, незважаючи на складні умови існування, бібліотеки області (в тому числі і сільські) знаходять можливість і проводять значну краєзнавчу роботу, постійно працюють над вдосконаленням краєзнавчої діяльності, наповнюючи її новим змістом, відшуковуючи і розкриваючи невідомі сторінки історії свого краю. Бібліотечні працівники усвідомлюють, що в сучасних умовах, коли бібліотеки фактично борються за виживання, краєзнавча робота є тим необхідним фундаментом, який поверне до бібліотек більше користувачів і згуртує навколо себе громадськість.

Матеріал підготувала:	Л.С. Шумко
Редактор:	Г.С. Круглякова
Відповідальна за випуск:	К.С. Бугаєнко
Комп'ютерний набір:	Л.С. Шумко